

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/284/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620203172
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7620203172.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Denisy Novotnej Mlinárscikovej a Mgr. Miloša Greguša v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého W. R. nar. X.X.XXXX a maloletú H. R. nar. XX.X.XXXX obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves detí rodičov: matky L.. V. R. nar. X.X.XXXX bývajúcej v A. č. 290 a otca L.. S. R. nar. XX.X.XXXX bývajúceho vo S. nad H. na O. ulici č. XXXX/XX zastúpeného JUDr. Milošom Kaščákom advokátom so sídlom advokátskej kancelárie vo Vranove nad Topľou na Kalinčiakovej ulici č. 10 o návrhu matky na zvýšenie výživného a úpravu styku otca s mal. deťmi o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 14P/302/2020-111 zo dňa 14.6.2021 takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok súdu prvej inštancie tak, že zvyšuje výživné naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/36/2017 zo dňa 31.10.2017 vo výroku o určení výživného pre maloletého W. R. nar. X.X.XXXX zo sumy XX Eur na 130 Eur a na maloletú H. R. nar. XX.X.XXXX zo sumy 70 Eur na 120 Eur mesačne od 25.6.2020 do budúca, ktoré je otec povinný prispievať matke maloletých detí vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

II. Dĺžné výživné od otca pre maloletého W. za obdobie od 25.6.2019 do 14.6.2021 v sume 583,40 Eur povoľuje otcovi splácať matke v mesačných splátkach 25 Eur splatných spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich.

III. Dĺžné výživné od otca pre maloletú H. za obdobie od 25.6.2020 do 14.6.2021 v sume 533,40 Eur povoľuje otcovi splácať matke v mesačných splátkach 25 Eur splatných spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich.

IV. M e n í rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. W. a mal. H. druhý týždeň v mesiaci počnúc piatkom od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. tak, že otec si deti v stanovený čas prevezme pred bydliskom matky a matka v stanovený čas a na stanovenom mieste deti riadne pripravené na styk s otcom tomuto odovzdá a následne ich od neho v stanovený čas pred jej bydliskom prevezme.

V. M e n í rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku V. tak, že upravuje styk otca s maloletými deťmi mimo bežný rozsah realizácie styku v nepárnom roku v čase Vianoc od 23.12. od 17:00 hod. do 25.12. do 17:00 hod., počas veľkonočných sviatkov v párnom roku počnúc dňom pred Veľkým piatkom od 17:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17:00 hod., počas obdobia letných prázdnin v každom roku v mesiaci júl v druhom týždni od nedele od 17:00 hod. do nasledujúcej nedele do 17:00 hod. a v mesiaci august v druhom týždni od nedele 17:00 hod. do nasledujúcej nedele do 17:00 hod. a to tak, že otec si deti v stanovený čas prevezme pred bydliskom matky a matka v stanovený čas a na stanovenom mieste deti riadne pripravené na styk s otcom tomuto odovzdá a následne ich od neho v stanovený čas pred jej bydliskom prevezme.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. zvýšil výživné na mal. W. zo sumy 80 Eur na sumu 130 Eur mesačne a na mal. H. zo sumy 70 Eur na 120 Eur mesačne, s účinnosťou od 21.6.2020 do budúca a otca ho zaviazal uhrádzať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Výrokom II. dlžné výživné na mal. W. za obdobie od 21.6.2020 do 31.5.2021 v sume 600 Eur zaviazal otca splácať v mesačných splátkach v sume 25 Eur popri bežnom výživnom, vždy do 15. dňa v mesiaci matke po právoplatnosti rozsudku. Výrokom III. dlžné výživné na mal. H. za obdobie od 21.6.2020 do 31.5.2021 v sume 550 Eur zaviazal otca splácať v mesačných splátkach v sume 25 Eur popri bežnom výživnom vždy do 15. dňa v mesiaci matke po právoplatnosti rozsudku. Výrokom IV. upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že je oprávnený počas troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku stretávať sa s mal. W. a mal. H. druhý týždeň v mesiaci počnúc piatkom od 17:00 hod. do nedele do 18:30 hod., po uplynutí troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku je oprávnený stretávať sa s oboma maloletými deťmi každý párný víkend v mesiaci počnúc od piatku od 17:00 hod. do nedele do 18:30 hod. Výrokom V. upravil styk otca s maloletými deťmi mimo bežný rozsah realizácie styku v nepárnom roku v čase Vianoc od 23.12. od 17:00 hod. do 25.12. do 9:00 hod., počas veľkonočných sviatkov v párnom roku počnúc Veľkým piatkom od 17:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17:00 hod., počas obdobia letných prázdnin v každom roku v mesiaci júl v druhom týždni od nedele od 18:30 hod. do nasledujúcej nedele do 18:30 hod. a v mesiaci august v druhom týždni od nedele 18:30 hod. do nasledujúcej nedele do 18:30 hod. a to tak, že otec si deti v stanovený čas prevezme pred bydliskom matky a matka v stanovený čas a na stanovenom mieste deti riadne pripravené na styk s otcom tomuto odovzdá a následne ich od neho v stanovený čas pred jej bydliskom prevezme. Výrokom VI. zamietol v prevyšujúcej časti návrh matky a protinávrh otca. Výrokom VII. rozhodol, že týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/36/2017 zo dňa 31.10.2017 v časti výšky výživného a úpravy styku otca s maloletými deťmi. Výrokom VIII. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie o zvýšení výživného odôvodnil tým, že pri svojom rozhodovaní preskúmal existenciu zmeny pomerov ako na strane maloletých, tak aj na strane rodičov, pričom dospel k záveru, že v prípade maloletých detí došlo k zmene pomerov a to v súvislosti s nástupom na vyšší stupeň vzdelávacieho systému, s čím sú tiež jednoznačne spojené zvýšené náklady. Náklady na maloleté deti objektívne vzrástli jednak pokiaľ ide o výdavky na školu, jednak o náklady na ich bežné oblečenie, obuv, kultúrne vyžitie a v neposlednom rade aj hygienické potreby, berúc tiež na zreteľ ich vek. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného zisťovania prostredníctvom kolízneho opatrovníka za preukázané, že od posledného rozhodovania vo veci došlo k zmene pomerov aj na strane oboch rodičov. Oba od poslednej úpravy zmenili zamestnávateľa, následkom čoho došlo u oboch k zvýšeniu ich príjmov. U matky zistil, že jej čistý priemerný mesačný príjem je 1.042,62 Eur mesačne, poberá prídavky na maloleté deti a je vlastníčkou bytu, v ktorom žije spolu s maloletými deťmi. U otca vychádzal z priemernej čistej mesačnej mzdy 1.016,49 Eur. Zistil, že je vlastníkom bytu, v ktorom žije podľa potvrdenia Spoločenstva vlastníkov bytov s ďalšou osobou. Nevzal do úvahy pôžičku, ktorú má splácať svojim rodičom, nakoľko existenciu takéhoto záväzku žiadnym hodnoverným spôsobom otec nepreukázal. Poukázal na skutočnosť, že je vlastníkom garáže, pričom nevlastní osobné motorové vozidlo a túto garáž bezodplatne poskytuje svojim rodičom, pričom z prenájmu tejto nehnuteľnosti by mohol potenciálne navýšiť svoj príjem. Inú vyživovaciu povinnosť otec nemal. Pokiaľ ide o mal. W., súd prvej inštancie konštatoval, že maloletý od začiatku školského roka 2021/2022 nastúpi na druhý stupeň základnej školy, s čím sú od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti nepochybne spojené zvýšené náklady, čím došlo k zmene pomerov. Mal. H. začala navštevovať prvý stupeň základnej školy, čím došlo u maloletej k zmene pomerov, avšak prihliadol pri svojom rozhodovaní na jej nižší vek oproti bratovi. Uviedol, že na výživu mal. W. a mal. H. toho času postačuje, ak bude otec prispievať matke spolu sumou 250 Eur mesačne, čo predstavuje 24,60 % jeho čistej priemernej mesačnej mzdy zistenej prostredníctvom jeho zamestnávateľa. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o výške výživného poukázal na zaužívanú súdnu prax, že výživné rodiča na všetky jeho deti by malo byť určené v rozmedzí 20 - 30% z jeho príjmu (napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn.: 11CoP/54/2018 zo dňa 19.12.2018). Vzhľadom k tomu, že rozhodol o zvýšení výživného na maloleté deti za obdobie od 21.6.2020 do budúca, vypočítal otcovi nedoplatok na výživnom vo vzťahu k mal. W. v sume 600 Eur (t.j. 12 mesiacov x 50 Eur) a vo vzťahu k mal. H. v sume 550 Eur (t.j. 12 mesiacov x 50 Eur - 50 Eur za školskú tašku), na úhradu ktorého ho zaviazal spôsobom uvedeným vo výroku II. a III. napadnutého rozsudku. Pri úprave styku vychádzal

zo zásady, že rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom, poukázal na tú skutočnosť, že realizácia styku otca s maloletými bola ponechaná na voľnej úvahe a dohode rodičov, pričom styk sa realizoval nepravidelne, čo malo negatívny vplyv na všetkých zúčastnených. Na základe výpovedí oboch rodičov, po oboznámení sa s odmietavým postojom mal. W., mal súd prvej inštancie za to, že v tomto prípade bolo potrebné nastaviť úpravu styku v pravidelných intervaloch tak, aby bolo možné dostatočne realizovať právo otca na styk s maloletými, ako aj právo maloletých na styk s otcom. V snahe predísť potenciálnym konfliktom v rodine upravil tiež styk počas vianočných a veľkonočných sviatkov ako aj letných prázdnin tak, aby boli obaja rodičia dostatočne vopred na styk pripravení, vzájomne si nenarúšali plány a nevstupovali si navzájom do času, ktorý sa chystajú stráviť s maloletými. Pretože nevyhovelo návrhu matky a ani protinávrhu otca v celom rozsahu, zamietol výrokom VI. rozsudku ich návrhy v prevyšujúcej časti. Nakoľko napadnutým rozsudkom rozhodol o novej výške výživného na maloleté deti a novej úprave styku otca s maloletými, rozhodol výrokom VII. aj o zmene rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/36/2017 zo dňa 31.10.2017 v časti výšky výživného a úpravy styku otca s maloletými deťmi. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku len proti výrokom I. až V. o výživnom, dlžnom výživnom a úprave styku podal otec odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaným dôkazom k nesprávnym skutkovým zisteniam, čo má za následok nesprávne právne posúdenie veci. Navrhol, aby súd zvýšil výživné na mal. W. na sumu 120 Eur mesačne a na mal. H. na sumu 100 Eur mesačne. Namietal, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nezohľadnil ním uvádzané skutočnosti. Poprel tvrdenie matky, že sa obe deti stravujú v škole, pretože dcéra stále tvrdí, že chodila na obedy len krátky čas a syn tiež. Ak by platil sumu 120 Eur, tak bude môcť matka platiť synovi aj obedy, iné školské a voľnočasové aktivity, nakoľko sa majú obaja podieľať na výdavkoch na deti rovnakým dielom. Dcéra by chcela navštevovať školský klub detí, ale matka jej to nedovolí, pretože to stojí ďalšie peniaze. Vyjadril presvedčenie, že ak by deti boli v družine, robili by si domáce úlohy a matka ich s nimi nemusí robiť po práci po večeroch. Keď idú po škole ihneď domov, doma sú len so starými rodičmi a po väčšine sa hrajú na mobile, či tablete. Nie je pravdou, že by dcéru kúpil iba školskú tašku za 50 Eur, deťom kupuje odkedy nastúpili do škôl každoročne aj školské vybavenie, doklady o kúpe pomôcok, či oblečenia si však nenechával, pretože nepredpokladal, že to matka dokáže poprieť. Čo sa týka stretávania sa s deťmi navrhol, aby odvolací súd upravil časové rozpätie počas prázdnin a sviatkov tak, aby bol oprávnený deti brávať v čase Vianoc od 23.12. od 17:00 hod. do 28.12. do 17:00 hod. v nepárnom roku a v čase Veľkonočných sviatkov v párnom roku počnúc dňom pred Veľkým piatkom od 17:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17:00 hod. Počas letných prázdnin súhlasil s vyhradenými termínmi, ale žiadal o úpravu času z dôvodu neskorého príchodu. Jemu cesta pre deti trvá približne 1,5 až 2 hodiny, čo činí približne 100 km. Naspäť je to ďalších 100 km, spolu strávi na ceste 4 hodiny, preto žiadal o úpravu času počas letných prázdnin tak, že namiesto času 18:30 hod. upraví čas na 17:00 hod. ako to bolo doteraz. Z dôvodu, že bol zaviazaný platiť výživné v sume 250 Eur mesačne + 50 Eur by mal splácať dlžné výživné, požiadal o úpravu styku s deťmi tak, že bude oprávnený deti brávať iba druhý víkend v mesiaci. Pri takto určenom výživnom a dlžnom výživnom a tankovaní do auta pri každej návšteve detí najmenej 40 Eur, je to pre neho finančne veľmi náročné, priam nemožné. Poprel tvrdenie matky, že pre styk často ruší program synovi, pretože napríklad minule, keď mal syn opekačku zo školy, na ktorú chcel ísť, tak mu v tom nebránil a dcéru zobral k sebe samú. Taktiež, keď mal syn chodiť do kostola, kde sa pripravoval na prvé sväté prijímanie, taktiež zobral dcéru samu. Nechápe správanie matky, keď mu nepribalí napr. lieky pre deti alebo povie, aby ich kúpil. Matka im na návštevu ku nemu nebalí skoro nič. Nie je pravdivé tvrdenie matky ani o tom, že má problém s alkoholom. Zdôraznil, že má také zamestnanie, ktoré si vyžaduje jeho plnú pozornosť, každodenné šoférovanie a po väčšine aj domácu pohotovosť. Myslí si, že stretnutia syna u psychológa zamerané na jeho problémový postoj k návštevám by mu pomohli, nakoľko by v spolupráci s odborníkom lepšie pochopil terajšiu situáciu a to, že napriek rozvodu s matkou ho má stále rád. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle jeho návrhu.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že od posledného rozhodovania vo veci výživného došlo na strane maloletých detí k podstatným zmenám v zabezpečovaní ich základných potrieb. V súčasnej dobe mal. W. nastúpi do 5. ročníka Základnej školy v A. a mal. H. nastúpi do 2. ročníka tej istej školy. Náklady na zabezpečenie základných potrieb maloletých detí každoročne s nástupom do školy sa zvyšujú. Okrem toho sú vo veku, kedy neustále rastú, potrebujú kupovať sezónne oblečenie ako aj obuv a hygienické potreby. Obe maloleté deti navštevujú logopédiu v B.. Syn má zdravotné problémy, je alergik, dcéra má oslabenú imunitu. Matka s deťmi pravidelne navštevuje odborného lekára v Spišskej Novej Vsi. V rámci šetrenia otec uviedol, že deťom kupuje oblečenie a to spodné prádlo, tričká, tepláky

a pod., ktoré zostávajú v jeho domácnosti. Obom deťom zakúpil školské tašky. Výživné nad rámec súdom určeného neprispieva. Konštatoval, že od poslednej úpravy výživného obaja rodičia zmenili zamestnávateľa, pričom u oboch rodičov došlo k zvýšeniu ich príjmu. Má za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletých detí, zvýšením výživným tak ako rozhodol súd prvej inštancie. Čo sa týka úpravy styku, matka pri šetrení uviedla, že má problém s mal. W., ktorý odmieta navštevovať otca v jeho domácnosti. S mal. H. nie sú problémy. Na návrh otca navrhol matke, aby prišla so synom za účelom vykonania pohovoru vo veci stretávania sa s otcom. O. W. vysvetlili návrh otca na úpravu styku otca s ním, ako by mal predbiehať, v akých intenciách, ako by sa mal správať k otcovi. Navrhol, aby odvolací súd pri konečnom rozhodnutí zvažil všetky okolnosti, ktoré majú rozhodujúci vplyv na budúcnosť maloletých detí, rozhodol v ich záujme a potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne.

5. Ďalšie vyjadrenia predložené neboli.

6. Konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP).

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákona neustanovuje inak.

8. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozbavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

9. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

10. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti a možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

18. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, prihliadol na všetko čo vyšlo za konania najavo vrátane toho, čo uviedli účastníci, použil správne ustanovenia Zákona o rodine, ale nesprávne (čiastočne správne) ich aplikoval na zistený skutočný stav.

19. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden zo základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Povinnosť vyživovať svoje dieťa má každý z rodičov. Vyživovacia povinnosť môže mať niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa a domácnosť, ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti môže byť poskytovanie vecných plnení, napr. bývania alebo stravovania. Ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti je plnenie výživného ako peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.) a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určí súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Miera životnej úrovne je zistiteľná rôznymi dôkazmi. Vodiacom zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Za schopnosti každého rodiča je potrebné považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Musí zohľadniť aj majetkové pomery povinného, v tomto prípade vlastníctvo bytu a garáže. Prihliada na to, s kým býva v byte, ako hradí náklady zaň, ako nakladá s garážou. Ako je to uvedené v ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby.

20. K odvolacej námietke, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci, je potrebné poznamenať, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, pretože výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je výlučne na súde aj s poukazom na článok 10 ods. 1 a 2 základných princípov CMP, z ktorého vyplýva, že dôkazy a tvrdenia účastníkov hodnotí súd podľa vlastnej úvahy, v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiaden dôkaz nemá predpísanú silu. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka v sebe obsahuje i právomoc súdu posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I.ÚS 52/2003).

21. Čo sa týka námietky, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec odvolací súd podotýka, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V tomto prípade súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, použil správne ustanovenia ZR avšak len čiastočne správne ich aplikoval na zistený skutočný stav.

22. Konajúci súd sa dôsledne vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o zvýšení výživného pre maloletých W. a H.. Odvolací súd je toho presvedčený, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne preukázané všetky okolnosti podstatné pre rozhodnutie o zvýšení výživného od podania návrhu pre mal. W. zo sumy 80 Eur na sumu 130 Eur mesačne a pre mal. H. zo sumy 70 Eur na sumu 120 Eur mesačne do budúcnosti v dôsledku čoho ani odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov a teda za porušenie tohto zákonného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Od predchádzajúcej úpravy výživného zo dňa 31.10.2017 došlo v dôsledku plynutia času k biologickému rastu maloletých, ako aj k preukázateľnému nárastu príjmu otca zo sumy 600 - 650 Eur mesačne na sumu 1.016,49 Eur mesačne. Priznanie nižšieho výživného by bolo

už neprimeraným prenesením vyživovacej povinnosti na matku, ktorá zabezpečuje výživu maloletých svojou osobnou starostlivosťou. Odvolací súd je toho presvedčenia, že otec bol schopný v rozhodnom období uspokojovať svoje vlastné potreby v rozsahu minimálne bežného životného štandardu, preto možno od neho spravodlivo žiadať, aby rovnaký štandard umožnil aj svojim deťom formou výživného, čo je v súlade s požiadavkou, že dieťa, ktorého rodičia nežijú spolu, má mať takú životnú úroveň, ako keby spolužitie rodičov existovalo. Odvolací súd tiež poznamenáva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konanie, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Matka žiadala zvýšiť výživné s účinnosťou od 1.6.2020. Návrh na zvýšenie výživného podala dňa 25.6.2020. Podľa vyššie citovaného § 77 ods. 1 Zákona o rodine, výživné možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania a v prípade, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania. Súd prvej inštancie zvýšil výživné od 21.6.2020, avšak žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo zvýšenie výživného priznal o 4 dni pred podaním návrhu matky na súd. Ani matka neuviedla žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mal súd priznať zvýšenie výživného spätne.

23. Z uvedeného dôvodu odvolací súd v zmysle § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. tak, že zvýšil výživné naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/36/2017 zo dňa 31.10.2017 vo výroku o určení výživného pre mal. W. zo sumy 80 Eur na sumu 130 Eur a na mal. H. zo sumy 70 Eur na sumu 120 Eur mesačne od 25.6.2020, t.j. od podania návrhu do budúca, ktoré je otec povinný platiť matke maloletých detí vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

24. Pretože odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku od kedy je otec povinný platiť zvýšené výživné pre obe maloleté deti, musel zmeniť aj výroky o dlžnom výživnom. Odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a zvýšil výživné od 25.6.2020 pre mal. W. zo sumy 80 Eur na sumu 130 Eur mesačne a na výživu mal. H. zo sumy 70 Eur na sumu 120 Eur mesačne. Súd prvej inštancie vyhlásil rozsudok o zvýšení výživného dňa 14.6.2021. Otcovi tak vzniklo dlžné výživné za obdobie od 25.6.2020 do 14.6.2021. Pre každé dieťa sa výživné zvýšilo mesačne o 50 Eur. Za mesiac 6/2020 je to pomerná časť za 6 dní (50 Eur : 30 dní x 6 dní) v sume 10,02 Eur. Za mesiace 7/2020 až 5/2021 je to (50 Eur x 11 mesiacov) 550 Eur. Za mesiac 6/2021 je to pomerná časť za 14 dní (50 Eur : 30 dní x 14 dní) v sume 23,38 Eur. Spolu to je 583,40 Eur (10,02 + 550 + 23,38) na každé dieťa. Za uvedené obdobie nebolo v konaní preukázané, že by otec zaplatil výživné nad súdom určenú sumu. V konaní však bolo preukázané, že otec kúpil v rozhodnom období mal. Tamare školskú tašku v sume 50 Eur, ktorá suma mu bola odpočítaná od dlžného výživného. Kúpu iných vecí otec nepreukázal. Celkový dlh na výživnom za obdobie od 25.6.2020 do 14.6.2021 je teda pre mal. W. v sume 583,40 Eur a pre mal. H. v sume 533,40 Eur. Pri určení spôsobu platenia dlžného výživného odvolací súd musel prihliadnúť na zárobkové a majetkové pomery otca odôvodňujúce jeho neschopnosť zaplatiť celú sumu dlžného výživného jednorazovo, preto mu povolil splácať dlžné výživné matke v mesačných splátkach 25 Eur na každé dieťa splatných spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich.

25. Z týchto dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o dlžnom výživnom podľa § 388 CSP tak, ako je uvedené vo výrokoch II. a III. tohto rozsudku.

26. Čo sa týka napadnutých výrokov o úprave styku otca s maloletými deťmi, odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vyhovel odvolaciemu návrhu otca, ktorým žiadal upraviť čas odovzdávania detí matke nie o 18:30 hod. ale o 17:00 hod., keďže jeho bydlisko je vzdialené približne 100 km od bydliska matky a cesta mu trvá 1,5 až 2 hodiny tam a rovnaký čas späť. Matka ani kolízny opatrovník proti takejto úprave námietky nemali.

27. Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch o úprave styku podľa § 388 CSP tak, ako je uvedené vo výrokoch IV. a V. tohto rozsudku.

28. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).